

Akademický rok: 2023/2024

Diplomová práce – posudek vedoucího

Jméno a příjmení studenta: BcA. Berta Myslivcová

Název práce: Čitelnost v autorském písmu

Slovní hodnocení:

Predtým, než začnem písať tento posudok na Bertinu prácu, myslím na to, že by bolo dobré si v pár bodoch zosumarizovať jej vývoj, aby som dokázal napísať, kam sa Berta vlastne dostala. Otváram mail s filtrom Berta Myslivcová a vidím dátumy 25.4., 16.4., 28.3., 25.3., 20.3. a takto by som mohol pokračovať až do októbra 2023, kedy projekt začal naberať konkrétnejšie kontúry. Tie dátumy svedčia o študentkinej pravidelnej a štruktúrovanej komunikácii so mnou a o jej záujme skúmať typografiu. Niektoré správy sú jednoduchým preposlaním referencií, od ktorých sa Berta chcela odraziť. Hlavsa, Týfa, Štorm, ale aj generačne mladšie písmolejárne, ako napr. Displaay, Heavyweight alebo Superior type. Iné správy v sebe zahŕňajú asi 200 znakový popis toho, ako sa líšia jednotlivé verzie Timesu skrz ich osu stínu písmena „o” alebo obrázky, ktoré ukazujú modifikáciu písma zrezaním duku (napr. písmo Prophet od Dinamo).

Za mňa ako zasväteného pozorovateľa tejto práce som už len z týchto správ schopný povedať, že Berta prešla zaujímavou a intenzívnou cestou. Počas tvorby písma/skicovania bola schopná svoje kroky reflektovať (dipl. práce, str. 20, posledný odstavec) a poučiť sa z nich. Menila postupy. Od prekreslovania už zdigitalizovaných fontov, skrz kreslenia znakov spamäti až po modifikáciu už hotového písma vo Fontlabe (Times New Roman).

Jej flexibilitu, pracovitosť a schopnosť skúšať oceňujem, ale bohužiaľ pri tak krátkom čase, aký je na dipl. prácu, nemohla dojsť k zámeru, ktorý si vytýčila na začiatku. Tu oveľa viac ako kdekoľvek inde funguje prímer, že cesta je cieľ a je podľa mňa dobre, že výsledok, na ktorý sa dnes dívame, je zvizualizovanie Bertinej cesty a nie len „digitálne autorské písmo”, ktoré si môžeme osahať tak maximálne na obrazovke našich digitálnych zariadení. Bertina práca sa tak viac ako samotným výsledkom, ktorým mal byť (z anotácie dipl. práce, v časti ciele) autorské písmo (v dvoch rezoch), zaoberá samotným postupom, hľadáním.

Text, ktorý Berta prezentuje ako teoretickú časť, je úzko spätý s časťou praktickou. Úvodná časť textu sa zameriava na prípravnú fázu tvorby písma, kde autorka zbežne popisuje základy typografie

a vývoj písem od antiky po současnost. V následující části textu zhrňa poznatky českých typografů o navrhování písma. Tie sa pre autorku stávajú inšpiráciou pri tvorbe jej vlastných znakov. Najvyšším zdrojom, z ktorého čerpá, sa stali písma Amor Serif a Aichel od Františka Štorma. V obrazovej prílohe (viz str. 19, 20) dokladá študentka ukážku z jej experimentovania/modifikovania písmen a jeho proporciami. Posledná časť textu sa zaoberá digitalizáciou autorského písma v programe Fontlab. Autorka popisuje proces prekresľovania skíc do digitálnej podoby a zdôrazňuje dôležitosť detailov pri tvorbe diakritických znamienok a zachovaní konzistencie v celom písme. Práca je dôstojným manuálom/štúdiom k tomu, aby si snád' aj laik dokázal predstaviť rozsiahlosť a komplexnosť tvorby autorského písma.

S tým, s čím k nám Berta do ateliéru prišla, tak s tým sa s nami aj lúči. Skúsiť si len tak slobodne začať robiť písmo, venovať mu dostatok času a starostlivosti, skúmať jeho tvaroslovie a čitateľnosť. Myslím, že tu, kde Berta touto prácou pomyselne končí, cesta autorského písma naozaj začína. Som zvedavý na výslednú prezentáciu, ktorá by z našej poslednej diskusie mala artikulovať čo najvernejšie proces, ktorým si Berta prešla. Som úprimne zvedavý, kam dôjde Bertina vizualizácia procesu, ktorý bol v určitých častiach rigidne oprený o pravidlá, predlohy, v iných zas ovplynený neznalosťou odboru či nekonečným prekresľovaním tvarov alebo odlišnosťou kresby v ruke a fontlabe.

Práca Bertiny Myslivcovej nie je žiadnym inovatívnym príspevkom do diskusie tvorby písma, prípadne teórie o tom, ako vytvárať autorské písmo. Neponúka žiadne zložitejšie koncepcie ako napr. Robin Kinross v Moderní typografii alebo tipy a rady pri konštruovaní písma, ako to robí napr. František Štorm v Esejích o Typografii. Práca dokonca nie je ani ideálnym naplnením bodov, ktoré si Myslivcová sama sebe zadala na začiatku práce, ale myslím že to vôbec nevádi. Čo je dôležité je, že využila svoj čas a priestor, ktorý ešte na škole má a ponorila sa do niečoho, o čom skoro nič nevedela, zariskovala, získala určité schopnosti/vedomosti o ktorých sa teraz prostredníctvom jej práce s vami/s nami delí!

Otázky k rozprave:

- Čo by bol ďalší krok, ak by záverom tvoja práca len začínala?
- Čo ťa najviac pri hľadaní autorského výrazu abecedy prekvapilo?
- Čo by si urobila inak, potom, čo si získala určitý typ znalostí?
(Príkladom by mohlo byť naučené pravidlo s minimálnym počtom bodov a šikmých táhel zo str. 20, ktoré si sa naučila až potom, čo si abecedu vo fontlabe nakreslila)

Závěrečné hodnocení:

Práci doporučuji k obhajobě.

Návrh klasifikace:

B

Posudek vypracoval(a):

MgA. Jozef Ondřík

(oficiálně práci zastřešuje Jozef Ondřík ale konzultácie a posudky diplomových prác sú spoločnou pracou vedenia ateliéru Denisy Kollárovej, Jozefa Ondříka a Šárky Svobodovej)

Datum:

06.05.2024